

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak, nyiltterek és hirdetések.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

EMÉZETBOL ÁRAK:

Egész évre 8 kor.
Fél évre 4 kor.
Negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

Nyilttér petítésra 20 fillér.

Felolós szerkesztő:
DÉKÁNY MIHALY.

Főszerkesztő:
MARGITAI JÓZSEF.

Kiadó és leltárladonos:
STRAUSZ SÁNDOR.

Alakítsunk falusi gazdaköröket!

Földmiveseink folyton panaszkodnak, hogy a föld jövedelme szűken fizeti meg a munkát s a földiekért mindamellett magas árakat kell fizetni. Ez onnan van, hogy népünk nem ismerve a befektetés helyes módját, a gazdaság jövedelmének okszerű gazdálkodás által elérhető fokozását: a könnyebb megélhetés feltételeit, az anyagi boldogulást egyedül a nagyobb területen való gazdálkodásban keresi.

Nem lehet elvitatni, hogy egyes községekben, különösen okszerűen kezelt uradalmak közelében fejlődött egyes kisgazdák gazdálkodása, értékben emelkedett a gazdasági állapot minősége, de nagy általánosságban hiányos a gazdaságok felszerelése. Általában a kisgazda az emelkedő közterhek és igények aránytalan fokozása által ma is úgy gazdálkodik, mint apától látta. Már pedig megfelelő gazdasági eszközök nélkül, silány igavonókkal a földet jól megmunkálni nem lehet, a gondosan meg nem tisztított vetőmag gaztat terem, csekély számú marhaállomány után a földekből kivont táperő nem pótolható.

Nem vádkent hozzuk fel ezeket a kisgazdák ellen, csupán rámutatunk ezen jelenségekre s hozzálesszük, miszerint természetesen találjuk, hogy a kisbirtokon való gazdálkodás belterjesebb irányban nem fejlődött. Természetesen találjuk, mert a kisgazda nem olvas szaklapokat, szakkönyveket, melyekből a gazdálkodás fejlődéséről

tudomást szerezhetne, — nem látogat kiállításokat, nem hallgat felolvasásokat, melyekből ismereteit gyarapíthatná, — nem tagja egyesületeknek, melyek a kisgazda gazdálkodásának fejlesztésével foglalkoznak és végül: nincs olyan szervezet, mely a kisgazda irányításával foglalkozik s a tőkének a gazdaságban való jövedelmező befektetésére megtanítaná.

Maga a földmivelési kormány sokat tett a kisgazda érdekében. Földmivés-iskolákat, baron. fitenyészeti képzőiskolákat állított fel, mint a parasztagazdaságokat szervez, és az állattenyésztési, tejgazdasági, szőlőszeti felügyelőségek, gazdasági szaktanárok mind olyan intézmények, melyeknek hivatása, reuendeltése a kisgazda gazdálkodásának fejlesztése.

— De a földmivés iskolákból kikerülők nagyrésze a nagyobb gazdaságokban igyekszik szolgálatot keresni és imereit nem hasznosítja saját gazdaságában a közjavára, az okszerű baromfitenyésztésre népünk nem helyez sulyt; a minta parasztagazdaságok átalakító hatása az illető községre s legfeljebb a legközelebbi környék gazdáira terjed ki. A kölönböző felügyelőségek munkálkodása minden iparkodásuk mellett sem mutat fel kellő eredményt, mert hiányzik a faluban az a mozgó erő, mely az ezektől vett hasznos utmutatások megvalósítására törekednek.

Gondoskodni kellene tehát olyan szervezetről, mely a helyi érdekből kifolyólag, kizárólag a helyi gazdasági ügyekkel foglalkozzék, mely a gazdákat egy érdekcsoportha tömörítse és a gazdálkodás fejleszté-

sére éppen a tömörülésben rejlő anyagi, értelmi és erkölcsi erővel közreműködjék. — Ezeu szervezetet a falusi gazdakörökben véljük megtalálni.

Erre azt hozhatnók feleletül, hogy hiszen a falusi gazdakör vezetői a faluból kerülnek ki s így hiányozni fog a szellemi képesség a vezetésre és gyakorlati irányításra. Ez nem áll.

Szervezzünk csak falusi gazo-köröket! Feladatuk ezeknek, hogy fokozzák a gazdák szakértelmét, gazdálkodásukat fejleszték! Mindenek előtt igyekezzünk a kisgazdákat a falusi gazdakörökbe csoportosítani, fejtsük ki előttük a tömörülésben rejlő erőt s győzzük meg őket, hogy anyagi boldogulásukat egymás kölcsönös támogatásával sikeresebben mozdíthatják elő. A mezei munka szünetelése alatt tartson fenn a gazdakör alkalmas helyiséget. Járattasson földmivésnek való szaklapokat, szerezzen be hasznos olvasni valókat és nyújtson alkalmat arra hogy a gazdák az olvasoltak felett eszméiket kicserélhessék. Igyekezzék a gazdákat lelő foglalkozásra buzdítani, keresse és jelölje meg irányát s fejlessze azt.

Ahol a háziiparnak csirái vannak, ha még oly jelentéktelennek is látszik azon háziipar, igyekezzék azt a gazdakör fejleszteni és a háziipar termékeinek keresen helyben és vidéken elhelyezést. Foglalkozzék a vezetőség a lakosság gazdálkodási rendszerével, annak hátrányaival, jelölje meg a javítandókat, figyeljenek a szomszédos községek gazdálkodására, annak általános eredményeit, a jót igyekezzék a helyi viszonyok-

T Á R C A.

Meghalt egy ember.

Nem sirt senki sem, amikor Kerner Flórist temették. A gazdasszonya és néhány hivatalbéli kollegája kísérete ki utolsó útjára. Koszorut a halottas kocsi tejéjére a temelkezési vállalkozó adott, miután nem akadt szerető szív, jó barát, akinek eszébe jutott volna a temetés obligát díszét, a koszorut megadni. Sivár őszi idő kedvezett a temetés hangulatának, a szürke égboltozatról lanyhán permtezett a hideg eső s a kollegák szidták a csunya, rozszindulatu időjárást, mely a temetés alkalmából nekik náthát fog okozni. Mikor leeresztették a koporsót a sírba, felkerekedett egy hideg keleti szél, végigsüvöltött a temető fonnyadt ciprusain, száraz ezetfáin, az emberek borzongva húzódtak a kőkereszték mögé és hangosan szidták a sivitő szelet — ez volt Kerner Flóris halotti danaja. Tompán, részvéttelül zengték: »Elmegyek a sírba», azután a Miatyánkkal végezték fokozott sebességgel s hant hantra esett a koporsó felett, néhány perc múlva készen állt a sírdomb, jelezvén, hogy itt egy ember fekszik és fekdüni fog még legalább harmincz esztendő, miután ezen idő leletével, a törvény értelmében a sírok felásatnak, hogy új halottaknak adjanak helyet. Sietve mentek el az emberek a temetőből és Kerner Flóris, amint magánosan élt egész életében, magánosan maradt künn a temetőben is. Egyedül.

Vak sötétség vette körül odalent a föld mélyen a tetemet, a szemeket, melyek, amíg látták, a boldogtalanság keserű könnyeit sirták, a szívet, amely még dobogott, egyebet sem tudott, csak fájni és epekedni. Jobb Kerner Flórisnak odalent.

Esteledik. Az eső állt, a felhők oszladóba vannak s a nap, mint a végét érő nyájas öreg ember mosolyogni próbál szomorú őszi világra. Egyik másik kereszt halványan aranyos fényben csillog, a temető félelmetes magányában ez a csillogás jól esik a szemnek, mutatja, hogy itt sem szünt meg egészen az élet.

Egy asszony közeledek a frissen hantolt sírdomb felé s amikor odaért, térdére roskadt és sirt. Sűrűn hullnak a könnyei, Kerner Flórist mégis megsiratja valaki.

Egy asszony, aki szerette a halottat. Huszonöt év előtt együtt barangoltak a kisvárosi temetőt övező szőlőskertekben. Kéz a kézben, szem a szemben és bár nem mondták, hogy szeretik egymást, néma beszélgetésből megértették, hogy egymáshoz tartoznak.

Flóris akkor szegény diákember volt, aki lezkeadásból, meg a gimnaziumi szerzetes tanárok asztaláról élt, miután jó tanuló volt és néhai atyja, aki vagyonos polgár volt a városnak, annak idején kegyes alapítványt tett a szerzetes javára. De azért Kerner Flóris bízott magában, bizott a jövőben, erős volt a karja, a lelke s az ételtel való birkózást semmibe sem vette. A lány egy vagyonos kereskedő egyetlen gyermeke, szerette Flórist, ez volt a jövője, a vágya, az akarat. Flóris, amikor tisztába jött azzal, hogy a

szíve Annuskáé, tisztában volt már magával is, a jövőjével is. Azon a napon, amikor először csókoltta meg a leányt, gyönyörű, nagyszerű álmai, amelyekkel a jövőt maga elé képzelte, mint egy varázstűtőre szertefoszlottak és egy csendes, meleg, kis házitűzhely köré csoportosultak. Gyűgyás, pénz, csillogás, vezérszerep — sok gyönyörű vágyairól lemondott az Annuska fekete szemei kedvéért — minél hamarabb feleségül birni őt, ez lett szívének egyetlen óhajta. S ahelyett, hogy Pestre ment volna tovább tanulni, idehaza maradt a kis városban, hivattal vállalt, hogy mindig Anuskája közelében maradhasson. Három év múltán kineveztek egy kis hivatalba, amelynek jövedelméből szerényen el lehet tartani egy családot. Első dolga volt beállítani az öreg vászonkereskedőhöz s megkérni a leánya kezét. Annuska atya nagyot nézett az első percében, aztán a szeme közé nevetett Kerner Flórisnak.

Hát mit gondolt öcsém uram! Azért tanítottam a leányomat az apáczánál, azért költöttem háromszáz végét vászon árát francia nyelvre, zongorázásra, hogy egy városi irnoknak adjam a leányom? Nem ettem gombát. Az ilyen szegény ördögnek, mint maga, öcsém varróleány kell, vagy éppen tanítónő, aki segíteni tud az urának a keresetben. Nem urí lány kell magának, aki szerencsétlenül érzi magát, ha padlót kell surolnia. Így egy, öcsém uram! Isten hírével.

Kerner Flóris úgy ment az öreg vászonkereskedő boltjából, mint akit valami nagy bunkóval fejbe ütöttek. Vége az élete reményének. Arra hogy meg tagadják tőle az Annuska kezét, soha

K Ü L Ö N F É L É K.

A hét története.

A delegácziók. — A francia állam és egyház szétválasztása. A Montblanc átfurása. — Nő ügyvédek.

A legutóbbi minisztertanácson a delegácziók legközelebbi összejutásával kapcsolatos intézkedéseket beszélték meg. Most már bizonyos, hogy a delegácziók november 24-ére fognak összejutni. Az a hír, hogy a mostani delegácziókat tulajdonképpen a tavaszi delegáczió folytatásának kell tekinteni és hogy ennek következtében a trónbeszéd el fog maradni, tévedésen alapul. Szinte bizonyos, hogy a király a két delegációt az összehívás napján a budai várban fogadja és trónbeszédet mond majd, mely a kormányhoz közel álló körökből eredő hírek szerint a hadserögért való gondoskodás szükségét fogja hangsúlyozni, de tekintettel lesz az általános külpolitikai helyzetre is.

A francia állam és egyház szétválasztása ügyében a Clemenceau kormány nagy sikert aratott a képviselőház ülésén. A Ház 391 szavazattal 143 ellenében azaz 248 szótöbbséggel fogadta el a kormányban bizalmat kifejező napirendet. A végleges megállapodás szerint a többség a radikálisokból, a szocialista radikálisokból, a független radikálisokból, a demokratákból, a demokráta balpártból, a republikánus szövetségből 11 mérsékelt republikánusból, 181 egyesült szocialistából és több pártönkivüliből alakult. A szavazás annyival érdekesebb, mert a vita folyamán több feltevés nyilatkozat történt, amiből kitűnik, hogy a kormány sokkal mérsékeltebben szándékozik eljárni, semmint várható volna.

A torinói városi tanács nemrég műszaki bizottságot hívott össze annak a problémának tanulmányozására, hogy mint lehetne a lehető leg-rövidebb vasúti összeköttetést létesíteni a Dora-Maltea s a Rhone völgye közt s ezáltal Torino és Genf, Paris, Calais a holland és belga kikötők közt, melyeket most a hosszabb mont cenisi és simploni alagutakon érhetni el. A bizottság most elkészült jelentésével s új vasutvonalat javasol a már meglévő torinodora-voltei vonalhoz való csatlakozással. Ez új vonal a torino-genfi utat 266 kilométerrel rövidítené meg.

Parisban a napokban tizenegy fiatal ügyvéd tette le az ügyvédi esküt köztük két nő, Benczechiné egy ügyvéd felesége s Millé asszony. Ezekkel együtt most négy nő ügyvédje van Parisnak. A másik kettő Madame Petit és Madame Chauvin.

— Eljegyzés. Bánó Antál eljegyezte Kornfeind Gabriellát, Kornfeind Nándor drávavásárhelyi jegyző leányát Csongrádon.

hoz képest meghonosítani, a rosszra, mint intőpéldára, rámutatni, foglalkozzék a népnek az anyagi boldogulását gátló szokásaival, mutasson rá általánosságban annak következményeire és igyekezék a bajokat egyesül erővel orvosolni.

Szerezzen be baromfiakat; mozdítsa elő a baromfiitenyésztést; fejlessze a marhatehenyésztést és pedig elsősorban kellő számú és megfelelő fajtájú apaállatok beszerzésére való buzdítással; igyekezék a mai vegyes marhaállományt nemesebb fajúakkal felcserélni és buzdítsa a gazdákat takarmánytermelésre, a marhaállomány szaporítására és a föld termőképességének fokozására. Vegye kezébe a tejszövetkezet szervezését.

Támogassa a gazdákat jó vetőmagvak és gazdasági eszközök beszerzésében; ismeresse meg őket az okoskerü gazdálkodáshoz szükséges, kisgazdának való gépekkel és egyéb eszközökkel kísérje figyelemmel a gazdálkodás terén előforduló újításokat, azok eredményét, egyes gazdasági termények vetésével e célra közösen kibérelt kisebb területen tegyen kísérletet.

Tavaszkor kiküldöttei által járja be a községi határt. Ezek az ugyanazon minőségű földben a jobbak között rossz vetéseket találhatnak, mint a föld kiszárolásának, rossz vetőmagnak és rossz szántásnak bizonyítékait; az ilyen földek gazdáit jóakarattal figyelmeztessék és buzdítsák az okoskerü gazdálkodásra, látogassa meg a minta-parasztagazdaságokat, a földműves iskola gazdaságát és évi zárvizsgáit; a látottakat és hallottakat a kör tagjaival ismeresse, végül tömörítse a gazdákat a termények közös értékesítésére.

Általában olyanok képzeljük a falusi gazdák összességéből megalakított gazdakör mint a mely kezébe veszi a gazdaság fejlesztését, a szakszerű tanácsokat megvalósítja, kijelöli, a gazdasági magvak, gépek, helyesen megválasztott baromfiakat, gazdasági állatok beszerzésében a jövedelmező befektetés irányát; így közreműködik a jövedelem fokozására.

nem is gondolt. Ugyan maga körül látott már sok hasonló dolgot, a kartársai kisebb nagyobb szerelmi hajótörésén megismertették vele az érem másik oldalát is, de ő Annuskát egy kiválasztott más lénynek, a maga szerelmét pedig egy oly hatalmasnak tartotta, amelynek mi sem állhat az útjában. S most belátta, hogy ő is csak egy járt, mint sok szegény ördög, aki olyan kocsiba kapaszkodik, amelyik nem veszi fel. Aznap este beszélt Annuskával, aki hideg volt hozzá és zárkózott. — Amint Flóris elment, az apa maga elé cizálta a lányát és szigorú prédikációt tartott neki.

— Neveltettek, tanítottalak, jólétben nőtél fel és most egy koldusé akarsz lenni. Tudod-e mi az: nyomor és szegénység? Bűn és szégyen! Tudod mi az, amikor lomposan, kopottnak kell az utcán járni és minden mulatságtól, szórakozástól tartózkodni! Tudod-e mi az: futtlen szoba, rossz ebéd, vacsora, amely után éhesen kelsz fel az asztaltól? Nohát ennek az életnek mégy neki, ha annak a szegény kis irnoknak a felesége leszel. Ha hozzá mégy, tőlem ne számíts támogatásra, mert nekem még három gyermekem van, akikről gondoskodnom kell. A te könnyelműségnek ők az áldozataivá nem lehetnek.

És beszélt még neki sokat az öreg vászonkereskedő a szegénységről, a nélkülözésről, az örmötelen életéről, ami rá várna Kerner Flóris oldalán.

Annuska engedelmes szófogadó lány volt. Elhitte, amit az apja mondott és sirva ígérte meg, hogy letesz szerelméről.

És ezt meg is mondta Kerner Flórisnak.

— Isten áldja meg kisasszony, szólt Flóris s ezzel sarkon fordult és távozott. Nem mondta a leánynak, hogy miatta hagyta félbe pályáját, melyen talán magyra vihette volna. Nem tett szennrehányást, csendesen elment s otthon keserves sírással dönt le az asztalra.

Azóta nem beszélt a leánynyal. Mikor férjhez ment az Annuska a járási orvoshoz, Kerner Flóris a napon nagy murit csapott a pajtásaival, elitta a két havi fizetését, részeg volt egy héttig, aztán kijózanodott és azóta nem is mulatott többet. Csendes, mogorva ember lett belőle, asszonyfélével szóba sem állt. Szürke egyhangúságban teltek el napjai. A dolgát órapontosságával végzte el s a pajtásai csak azt a változást észlelték rajta, hogy nem tudott többé nosolyogni. Husz év mult el így s az aglegény végre meghalt. Doktorok azt mondták szélhűdés, a háziasszonya, Galambosné azonban megesküdött rá, hogy a szive fájdalma ölte meg. Mert nem bírta felejteni a járási orvosnét.

A selyemmel öltözött szép úri asszony pedig most ott sir keservesen az elhagyott sir fölött. Annuska boldogtalan volt örök életében, kötelességét hiven teljesítette, de mióta asszony lett, nem tudta mi az öröm, mi az édes csók.

Kijött a temetőbe, a férfi sírjához, akit szeretett s miközben sűrűn hullottak könnyei, aggódva nézett szét, nem látja-e valaki? . . .

FELHŐ ÁKOS.

— **Házasság.** Binder Károly a Bernyák Károly czég üzletvezetője tegnap esküdtött örök hűséget Özv. Schrenk Ignáczné, született Kornfeind Klementinának.

— **Sértés hetivásár Drávavásárhelyen.** Folyó hó 17-étől télvélen át Drávavásárhely nagyközségben minden szombaton sertés hetivásár lesz, melyen a felhajtott sertések után helyepénzt nem szednek.

— **A felekezeti tanítók vasuti kedvezménye.** A felekezeti elemi és középiskolák tanítói és tanárai már régebben mozgalmat indítottak, hogy a vasuti díjzabásnál ugyanoly kedvezményben részesüljenek, mint az állami alkalmazottak, akik félúru vasutjegy váltására jogosító igazolványokat kapnak. Amint megizható forrásból értesülünk, ezen mozgalom végre is sikerrel járt, a mennyiben a kultuszminiszter kereskedelemügyi miniszterrel egyetértőleg elhatározták, hogy a felekezeti elemi és középiskolák tanítóinak, illetve tanáraiknak ily igazolványokat fognak 1907. január 1-től rendelkezésre bocsájtani. Az erre vonatkozó rendeletek legközelebb közzé fognak tétetni.

— **Felhívás.** Az 1907. évi ujonczállításra felhívott állításra kötelezettek összerírása elrendeltetvén, felhívtnak mindazon hadkötelesek, akik Csáktornyán tartózkodnak, és az 1907. évben ujonczállításra kötelesek — hogy összeírásuk végett e hó 25. napjáig a hivatalos órák alatt Csáktornyán a község háza hivatalos helyiségében I. szám alatt okvetlen jelentkezzenek. Kelt Csáktornyán, 1906. évi november hó 14-én. Az előljáróság.

— **Borgazdasági tanfolyamok.** Az okoskerü pinczekezelési ismeretek terjesztése végett a budafoki pinczemesteri tanfolyam helyiségében nagyobb szőlőbirtokosok és gazdatisztek számára folyó évi december 3-tól 15-ig terjedő időleges borkezelési tanfolyam fog megtartani azzal a czállal, hogy a résztvevők a legszükségesebb elméleti és gyakorlati borkezelési ismereteket elsajátítsák. A tanfolyamra való felvételt végett a folyamódó nevének, lakóhelyének és foglalkozásának pontos megjelölése mellett közvetlenül a pinczemesteri tanfolyam igazgatóságához kell fordulni, hol a j-feltekzés sorrendjében történik a felvétel. Ugyancsak a budafoki pinczemesteri tanfolyam helyiségeiben tartják meg az időleges borkezelési tanfolyamot a kisbirtokosok és vinczellérek számára, a mely tanfolyam november hó 19-től december hó elsejéig tart. Ez a tanfolyam díjmentes, a résztvevők azonban ellátásról saját költségükön maguk tartoznak gondoskodni. A tanfolyamra való felvétel végett a budafoki m. kir. pinczemesteri tanfolyam igazgatóságához kell fordulni. Egy tanfolyamra 20 egyénnél több nem vétetik fel, de a jelentkezők számához képest esetleg több tanfolyam is fog tartatni. A jelentkező tartozik bemutatni a nyakönyvi kivonatot, a községi erkölcsi bizonyítványt, melyben a foglalkozás kitüntető, a munkaadó bizonyítványa s köteles a jelentkező igazolni, hogy magyarul írni és olvasni tud.

— **Visszaadták a cigánygyerekeket.** Megirtuk, hogy Sümegre egy csomó cigánygyereket küldtek Csáktornyáról is, akiket a hatóság elhagyottnak nyilvánított s a szombathelyi menedékház igazgatóságára bízott. A gyermekek közül mintegy 16 iskolaköteles korban lévén, bizony a purdékknak iskolába kellett járniok. Jártak is rendszeresen, szorongatva a hónak alatt a patatáblát és az abécét. Folyó hó 7-én reggel azonban 14-en már nem jelentek meg az iskolában. Ugyan-

is a belügyminiszter intézkedésére elbocsájtották a purdékát, kiket folyó hó 6-án délután a tanítás után egy öreg cigány el is vitt magával. Evvel alighanem vége is a civilizációs utjának, amelyen az a belügy jutottak, mert azt a miniszter nem engedi meg, hogy a cigány purdékát szüleitől elvegyék s menedékházba adják.

— **Adómentes cukor állatetetésre.** A cukoradó törvény végrehajtási utasítása megállapítja, hogy állatetetés céljára cukrot adómentesen mily feltételek mellett lehet kiszolgáltatni. Az ily célokra szolgáló őrölt cukor legalább 50% olajpogácsa liszttel, vagy husliszttel denaturálható s csakis mezőgazdákknak, vagy gazdasági egyesületeknek szolgáltatandó ki. A pénzügyminiszter újabb rendelete megengedte, hogy az állatetetésre szánt adómentes cukrot 50% arányban buza, vagy rozskorpával is lehet denaturálni és kiadni.

— **Elítelt gyilkosok.** Megirtuk annak idején, hogy Mursincsics István murafüredi gazdát f. évi április egyik reggelén átlőtt nyakkal holtan találták a határban. A falubeliek azt rebesgették, hogy a dologtalan iszákos embert az ipa, Poszel Mihály lötte agyon a saját és a meggyilkolt feleségével szövetkezve. Ez irányban kutatva kerültek a folyó hó 8-án tartott esküdszék elé — Poszel Mihály és felesége, leányuk Francziska a meggyilkoltnak neje és két szolgálégy. Az esküdtek Simon Gábor elnökelete alatt tárgyalták az eléjük tett kérdéseket. A bíróság az esküdtek felelete alapján Poszel Mihályt 7, ennek feleségét 6, a meggyilkoltnak nejét 4 évi fegyházra ítélte. A védők semmiségi panaszt jelentettek be.

— **Megvan a kerékpár tolvaj.** Az elmúlt nyár fo.yamán több kerékpár tolvajlás történt Csáktornya. Hol itt, hol ott tűnt el egy-egy kerékpár. Összesen 7 kerékpár lopás volt ebben a kis városkában a nyáron. Az ellopott kerékpárok közül többkevesebb időre 6 megkerült, de a tolvajt egyszer sem sikerült kipuhatolni. Végre folyó hó 14-én ezt is megtalálták Varasdon Jambrovics Ferencz zsedényi születésű, varasdi lakos, napszámos személyében, ki mind a hét kerékpár lopást beismerte.

— **Sikerült tréfa, de kellemetlen.** Mult hétfőn éjjel kedre virradóra egy élelmes tolvaj ugyancsak megrévalta a Zrinyi szálloda vendégeit. A vendégek ugyanis szokás szerint lefekvéskor lábbelieiket kitisztítás céljából az ajtó elibe tették a folyosóra, honnan az élelmes tolvaj 10 pár cipőt szedett össze. Korán reggel aztán volt zürzavar és csengetés a cipőkért, s csak akkor tudódott ki a tolvajlás, mikor a szolga jelentette, hogy ő a cipőket nem vitte el, mert nem voltak az ajtók előtt. Mit volt mit tenni, még azoknak is be kellett várni a világos reggelt, a kik a hajnali vonatokon akartak elutazni, hogy bolt nyitás után lábbelieikhez jussanak. A sikerült tréfát kedvelő tolvaj pedig az elvitt cipőkkel együtt még mindig az ismeretlenség homályában rejtőzködik.

— **Harcz a kőművesstrájk ellen.** A mily mértékben elharapóznak a munkás strájkok, oly mértékben igyekeznek ezek ellen biztosítani magukat a munkaadók és gazdák. És ez természetes is, mert végre is ma már a strájkok kezdenek ki-kicsapni abból a mederből, a melyben föltétlen igazságos és méltányos alapon állanak a munkabér emelést követelők. Az építőmestereknek is állandó küzdelmeik vannak a kőműves segédekkel. Ezután azonban majd

változni fog némileg a helyzet, mert John H. Knight barfield-i mérnök egy közönséges téglafalak építésére alkalmas gépet szerkesztet. A készülék kezeléséhez két munkás és egy tanonc szükséges. Az egyik munkás a habarcsot teríti szét, a másik a téglákat rakja a gépbe, a harmadik pedig a gépet kezeli. Knight szerint teljesen tanulatlan munkások is alkalmazhatók a falazáshoz és még az ilyen szakképzettség nélküli egyének is kb. 5000—6000 téglát képesek naponta beépíteni. Ha a gépek bevállanak és elterjednek, aránytalanul kevesebb kőműves munkás fog kelleni az építkezéshez, s majd akkor talán a strájkok is szünni fognak s a munkás örül, ha munkát kaphat.

— **1907-re** Mikszáth Kálmán Almanachja 2 kor, Kincses Kalendárium 2 kor, Borsszem Jankó naptára 2 kor, Fidibusz naptára 1 kor, Athenaeum nagy képes naptára 2 kor, valamint mindenemű családi és irodai naptár kapható Strausz Sándor könyvkereskedésében Csáktornya.

— **Lapunk** mai összes példányaihoz a Dörge Frigyes budapesti bankháza egy érdekes prospektusát mellékeljük. Ez a népszerű cég melynek állandó szerencsése közmondásossá lett, arról értesít bennünket, hogy az új húzás már november hó 22-én kezdődik és ezért a sorsjegy megrendeléseket tovább halasztani nem tanácsos.

A Dörge Frigyes bankház sorsjegyei igen nagy keresetnek örvendenek, ami érthető, ha az utolsó nyeremény-jegyzékben megnézzük, hogy csak az utolsó két hónapban hány nyeremény jutott ezen banknak.

Sokan vannak azok, akik mindjárt első alkalommal nyertek, ezek barátainknak, ismerőseinknek mondják el a dolgot, a hír szájról-szájra jár, ez pedig a leghangzatosabb reklámoknál is jobban hnt. Kétségekivül ez az oka annak, hogy a Dörge bankház Budapest, Kossuth Lajos-u. 4. osztály-sorsjegy foelárusító osztálya oly rohamosan fejlődött, és ma már a legelső köz tartozik.

— **Tolvajlások.** Folyó hó 12-ére virradóra Kemény Jákó csáktornyai lakostól cselédje, Panics Francziska megszökött. De hogy egykönnyen el ne feledjék, hát emléket is vitt magával. Elvitt egy vándor ludzsirt, különböző ágynemű huzatokat, férfi és női cipőket s egyéb apróságokat 116 korona értékben.

Ugyanezen éjjel a Masztnyak-féle házban lakó Korpics testvérek zártalan lakásába belopódzott egy ügyes tolvaj, s míg a lakók mélyen aludtak, az egyik férfinak este levetelt egész öltözöt ruháját, télikabátját, egy tula ezüst órást és arany lánczolt emelt el. Egyik tolvajt sem sikerült még elfogni.

— **Almalopás.** Domjanovics János soproni almakereskedő Muraközben szokta alma készletét beszerezni, mert itt elsőrendű jó minőségű, faj almákat kap aránylag olcsó pénzen. Az összevásárolt almákat azután egy ideig itt hagyja egy erre a célra bérelt raktárban. Most is nagyobb mennyiségű alma készlete van együtt az oskolahegyen levő raktárában. Folyó hó 5-ére virradóra eddig ismeretlen tettesek a nyitott ablakon keresztül a raktárba hatoltak s onnan mintegy 100 korona értékűt elvitték a már válogatott almából.

— **Kocza Antal** európai hírű panoptikum és cirkusza Csáktornyára érkezett. Történelmi és bonctani muzeumának tárgyai világhírű mesterek kezéből kerültek ki és a megszólalásig hűek. Ajánljuk olvasóink pártfogásába. Bővebbet a falragaszok és lapunk mai számában közzétett hirdetése.

— **Verekedés.** Tusek Ferencz családbombi lakos folyó hó 6-án saját legelőjén őrizte legelésző állatait, melyközben Sajnovics Miksa és felesége arra jártukban beszélgetésbe elegyedtek vele. A beszédből hangosabb szóváltás, majd perlekedés lett, melynek befejezéseül Sajnovics és felesége egy szekérlőccsel és egy szőlőkaróval Tuséket alaposan elverték.

K Ö Z G A Z D A S Á G.

Védekezés

a különböző növénybetegségek ellen megfelelő trágyázással.

A megfigyelések azt mutatták, hogy a gyengébb növényzet nagyobb mérvben ki van téve a különböző betegségek kártételeinek, mint az erősebb fejlődésű. De nemcsak az egyes növénybetegségek, hanem más káros jellegű természeti behatások is sokkal nagyobb kárt tesznek a gyengébb fejlődésű vetésekben, mint normális fejlődésűekben. Így pl. nem egy esetben tapasztaltatott, hogy a gyenge növekedésű őszi vetések a telet nem bírták ki, kipusztultak vagy legalább is nagyon megritkultak, míg a rendes fejlődésűek jól kiállták. Ha tehát növényeinket ellenállóbbakká akarjuk nevezni, a különböző növénybetegségekkel szemben, a talaj rendszeres trágyázásáról kell gondoskodnunk. Erősebb fejlődésű növényzetnek erősebb és mélyebb hatóbb a gyökérzete is, ami pedig a mi éghajlati viszonyaink között, hol a csapadékviszonyok a legtöbb esetben rosszul oszlanak meg, igen nagy jelentőséggel bír. Mélyreható gyökérzetű növény nem szenved annyit a szárazságtól s a talaj tápanyagait jobban felhasználja, mint egy csekélyen gyökerező. A növények gyenge fejlődésének oka legtöbb esetben a talaj gyengesége s — a mint ezen ok megszünik a növényzet is erőteljesebb fejlődésen megy át. Igen sok esetben nem rendelkezik a gazdaság elegető trágyával, ami azonban okul egyáltalán nem vehető, mert számtalan új és mód van a gazda kezében, hogy ezen segítsen. Terjessze ki jobban a takarmánytermelést, tartson több állatot avagy használjon zöldtrágyalást műtrágyafélékkel kombinálva, rendezzen be okszerűen vetésforgókat stb. Számtalan módon lehet segíteni a telajon. A legtöbb rovarellenség csak bizonyos fejlődési stádiumban lép fel az egyes növényeken s minél gyorsabban esik át a növény ezen időpontra, annál rövidebb annak kártétele is. A növény fejlődését chilisálcáttal gyorsíthatjuk. Mint fentiekből kitűnik, a gazda igen hatalmas eszközt tart kezében a növénybetegségekkel szemben, ha kellő módon trágyázza a talajt.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik szeretett kedves leányom elhunytá alkalmával részvételnyilatkozataikkal, koszorúk adományozásával, valamint a temetésen való megjelenésükkel mérhetlen fájdalommat enyhíteni kegyesek voltak, fogadják ez uton őszinte és hálás köszönetemet.

Csáktornya, 1906 november 16.

Polyák Mátyás.

Sve pošiljke se tičuđ zadržaja novinah, naj se pošiljaju na me, urednika vu Csáktornya.

Izdateljstvo:

knjižara Strausz Sándora, kam se predplate i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

na horvatskom i magjarskom jeziku izlažeóí družtveni, znastveni i povučijivi list za puk
Izlazi svaki tjeden jedenkrat i to: vu svaku nedelju.

Predplatna oona je:

Na celo leto 8 kor.
Na pol leta 4 kor.
Na četvert leta . . . 2 kor.
Pojedini broji koštaju 20 fil.

Obznane se poleg pogodbe i fal računaju.

Odgovorni urednik:

LOPARITS R. JÓZSEF.

Glavni urednik:

MARGITAI JÓZSEF.

Izdatelj i vlasnik:

STRAUSZ SÁNDOR.

Od knjigah.

Kak je telu potrebna hrana, tak je i duši potrebna njezina hrana. Pak ipak se človek samo za telo briga mnogo, a za dušu tak rekuć nikaj. Doklam telo takvu hranu dobi, koja mu ne naškodi, duši takvu hranu dajemo, — koja ili je škodljiva ili nas na hudi put vodi.

Človek ako jesti hoće — jer tak se hrani telo — si dobro prebere hranu, da mu ova nebude škodila telu, gifta samo on zeme vuse, koj se je navoljil živeti Ali nije tak sa dušom. Ako čitati hoće — jer čitanje i razmatranje je hrana duši — si nezabere takove knjige, koje bi za njega hasnovite bile, rajše čita takove, koje ga proti domovini, proti veri proti Bogu puntaju, pak onda se mu nájuni duša sa giftom jer veruje ono sve kaj je vu knjigi. Pamet mu nije tuliko iz skolana da bi mogel izabrat, iz knjige istinu i neistinu.

Človek već je tak stvorjen, da je bolje nagnjen na greh kak na dobro. A to je ravno za onoga človeka velika pogibelj, koj se kak šiba more vijati, nije stalen vu svojim odlučanju. Jer stalni človek proti stoji skušavanju, doklam nestalni taki opadne žrtvom tentanju.

Jesu ljudi, koji si dobro premisliju prije, kak kojekakvu knjigu kupiju, jeli je ova knjiga vredna za pročitati.

Kak to lahko znamo? Ako poglednemo tko je pisal i tko je izdal knjigu, tak onda lahko moremo znati kaj je vu njoj. Dobra knjiga nije vu cifrastim odelu, već je vu prostimi korami vezana najvišeput Huda

knjiga nam već na prvim listu zlato obećuje.

Sada vu zimi imamo čas čitati. Zadi-mo se više skup vu selu i držimo jedne dobre novine pak nje takajše moremo čitati Ali takve novine, koje nas nebudu navučale proti veri, proti domovini ili proti našem stališu, koje nebudu nemir hitale med nas, nego koje budu nas navučale na dobro, iz kojih budemo hasna mogli imati.

Denes je već takov svet, da je slobodno sve štampati. Zakon osigura svakomu, da slobodno izštampa sve kaj hoće, ali onda je i odgovoren za ono pred sudom. Zato je to da se moreju i takve novine vun davati, koje puntaju ljude, takove knjige tiskati, koje pokvariju dušu onoga koj je čita. Pak čudnovato je najviše ljudi već od svoje naravi rajše čita ono, kaj ga vodi na greh, kak kakovu poučljivu knjigu.

Vrlo se dopada človeku slučaj, da su je nekoji medjimurci koji radi dobre knjige čitaju. Iz više mestah sam dobil vu toj stvari list, da medjimurci od gospode navučiteljov prosiju knjige i čitaju. Dapače već i mladež čista dobro razme knjige i ovi čitaju knjige.

Jer vezda osobito pri orsackih školah je svigde poslano više do sto knjigah svakojačkih za čitati, koje i rado čita puk.

Minister poljodelskih poslov i minister školskih poslov budu i ljetos vu više mesta razposlati knjige za čitati. Svaka občina, gde ljudi radi čitaju, more dobiti knjižnicu. Iz toga dakle je osobito potrebno, da se svaki roditelji trsiju, kaj se njim deca navučiju magjarski. Naj prosiju i gospodu navučitelje, da njim izhodiju knjige za čitati.

Rakocijevi svetki vu Medjimurju.

Vu Csáktornya varašu su već 27-ga bile zastave naperjene na čast Rákociju kak smo već zadnjiput pisali tak vu židovskoj cirkvi, kak vu rimo katoličkoj cirkvi su bile službe božje. Vu rimo katoličkoj cirkvi je črna meša bila a zatem su pak išli vu polgarsku školu dijaki, gde je Bencsak Richard držal govor, a vu preparandiji se je takaj ob 11 vuri odbržala svečanost. Na svečanosti njih je vnuog bilo.

Vu Szobotica občini kak službeniki tak i prosti puk su se trsili da na spomen Rákocijev čim lepše posvetiju oktobra 29-ga. Vu jutro je ognjogasno družtvo sa svojom bandom išlo pred školu i od onud sa decom vu cirkvu gde se je magjarski držala sveta meša vu črnini. Po svetoj meši je ognjogasno družtvo pred cirkvom odigralo himnusa, molitva svakoga magjarskoga domorodca, koju su svi sa gologlavom poslušali i vnuog popevali poleg glasa ognjogasne bande Zalem su svi vu školu ođšli i tu se je počela opet svečanost sa himnusom. Tu su se od Rákocija pesme popevale a Koósz János učitelj je magjarski i horvatski držal govor. Opet su deca popevali pesme kuruške iz Rákocijevog vremena. Zalem je ognjogasno družtvo igralo pesme, a potlam je po celoj občini hodeć ognjogasno družtvo igralo iz Rákocijevog vremena pesme i sa tem je svečanost bila savršena. Uzduševnost je tak velika bila da su ljudi na ovoj dan nikakovo poljsko dele ne zvršavali. Vredni su pohvale tak oni, kak i njihovi vodje, ona gospoda koja se tuliko trudiju. Za isto je lepo to

Z A B A V A.

Svi su naseli.

Tamo negde u niemačkoj zemlji su se jednoć sastali sveučilištni dijaki u svojoj navadnoj krčmi, pak su pili i zabavljali se, kak to već takovi veliki dijaki razmu. Tu se je pilo sve do dana bieloga a medju tim su se davale razne zagonetke na razmišljanje, to sa kartami, sa šibicami a na zadnje i raznimi šaljivimi dosietkami sa obligatnemi »kalaueri« kltomu.

Na jedau krat — već poslie pol noći zapita jedan rigorosista:

»Moja gospodo! Tko mi od vas more to razjasniti, zakaj muzikaška banda našega regimta, kada glavnu stražu u residenciji našega vladajućega kneza izmienja, pak tik pred rezidencijum marsira po mostu, na tom mostu nikada nesvira. Ja bi to skoro držal za neloyalnost ili omalovaženje naprama knezu?»

Nitko nije znal dati odgovora. A rečeni rigorosista je to takovom ozbiljnostju govoril, da su svi na to vjerovati morali. Poslie dugoga promišljanja i sim i tam pogadjanja,

pod kojim su se naravski i krigleci pošteno izpražnjuvali, reče rigorosista:

»No sad ste mi opet pošteno naseli!«
»Kak to?« zapitaju ga okolo stola se-deći.

»To smiesno!« — odgovori rigorosista smiejuć se — »Em banda nemože na mostu svirati, ona svira na svojih instrumentih!«
Dakako da je nastal smieh, a zatim su opet drugi davali zagonetke te su se još nieko vrieme veselo zabavljali.

Medju njimi pak je bil kod te zabave i urednik domaćih novinah, koj si je olovkom u knjižicu nekaj notuval — Bog zna kaj. — Već daleko po pol noći su se konačno svi dignuli, svaki je još jednoga krigleca stojeć izpil, jer tak mora biti, a onda su se liepo razišli. U jutro kad su se onak na pol izspavali, imali su svi onu poštenu mačju derać tak, da ih je svaki pojedini las na glavi bolel, glava im šumela i svi su bili zle volje.

Ali onoga jutra je bil još netko zle volje izvan tih dijakah, a to je bil oberstar i komandant domaće regimente.

I oberstar se je one večeri zabavljaj, ali ne kod pive u krčmi već u kneževoj

paláci kod šampanjca, kam je bil pozvan na ball.

Kada se je u jutro oberstar probudil, našel je na ormaríču kraj postelje današnje novine, koje mu je njegov podvornik po pristih tih hodeć onamo donesil. Oberster je vzeze iz ormarića te je pričme čitati. — ali na jedan krat skoči iz postelje, kak lopta iz gumije.

»Striela božja duh peklenski!« — zakriči, a dalje nemre niti jedne rieči izustiti a zakaj? U novinah je stalo shiedeće:

»(Pitanje) Jeli more tko razjasniti to zakaj muzikaška banda naše regimente, kada prolazi kroz most pred rezidencijum, na istom mostu nikada ne svira? — Odgovor u budućem broju.»

Oberstar pozvoni tak silno da je zvončec otišel skoro na komade, a njegov sluga Ivan stupi u sobu.

»Odmah regimentstambura simo dope-ljati!« — vikne oberstar.

»Na zapoved gospodin oberstar! — i Ivan znikne iz sobe.

Oberstar se sad posve stane i obuje. Za pol ure je regimentstambour već tu bil, — naravski u paradi, sa čakom na glavi i pri-

kada jedna občina u narodnih svetkih more pedom biti sa svojom dommoljubnostjom celom Medjimurju.

Szetmária občina je takaj lepo ob- služila spomen II Rákóci Ferencu sada, kada su njegove kosti u domaću zemlju donesli. Varaške hiže i škola su sa zastavami bile nakinčene. 28-ga i 29-ga su iz mozarov strelali na veliku čast magjarskim junakom. 29-ga je občinsko poglavarstvo sa Alsómi- hályovec občine poglavari skup pod narod- nom zastavom išlo u školu gde se je čopor školske dece sdružil knjimi i išli su u crkvu, gde je Hergár István esperes plebanoš slu- žil svetu mesu, a Vadla Tamás kapelan pak je jako lepi govor držal puku od pobožnoga Rákóci Ferencu.

Vu Vizsentsygyörgy su takaj ob- služili pred velikim občinstvom svetek Rákóci. Svečanost je Martonossy Imre po- čel sa lepim uzduševnim govorom. Sa lepimi rečmi je govoril od Rákócijevog svetka. Za- tem je Major János držal horvatski govor, kojega su svi rado poslušali. Zatim su deca popevala Rákócijeve pesme. Zatim je bila črna sveta meša za Rákócijev spomen.

Ali ne samo u ovih občinah nego seposvud u Medjimurju su ob- služili dan Rákóci. Pokazali su Medjimurci, da su pravi domorođci da su verni domovini Ma- gjarskoj i da štujete one velike madjarske viteze, koji su tuliko vojuvali za našu slobodu.

Iz drugih občinah, ako dobimo glas budemo u sledećim broju donesli stive od svečanosti.

Politički pregled.

Vu orsačkim spravišću se jako trsiju sa raspravljanjem zakonom. Već je pripeti i zakon za podpomaganje mešttrje, a zatim zakon za slobodnu plovitbu a vezda pak delaju zakon od ovjeravanja (stemplanja) mere da se sa tem nebude moglo tuliko vkanjivosti napraviti.

Vu petek je išel Wekerle minister pred- sednik u Beč, da ga kralj prime na audi- enciji. Sada bude znati za sigurno, kada bude došel kralj u Budapeštu.

I u Horvatskoj se je odprlo spravišće ablegatov ovoga meseca 12-ga. Zbog toga

su horvatski ablegati iz Budapeste odpeljali se u Zagreb, da tu poslujeju u saboru horvatskim. Samo Drohobecy križevački biskup je ostal u Budapešti, da posluje u magjarskim saboru.

KAJ JE NOVOGA?

— **Kalendar.** November 19. Ponedjeljek Elisabeta. — 20. Tork, Bolta od Valoisia. — 21 Sreda, Prikazanje bl. d. Marije. — 22. Četvrtak Cecilija. — 23. Petek Klementin opat. — 24. Su- bota, Ivan Krstitelj. — 25. Nedelja, Katalina muč. — Evangelium ove nedelje je: Kada budete vidli mrzno oništenje . . . Prvi fertalj bude 23-ga ob 1 vuri 39 minuti odvečer.

— **Premeščenje.** Fejér Dénes 26-og honvedskog regimenta kapitan je od novem- bra 1-ga k 25-tom pešičkom honvedskom regimentu premeščen u Varaždin.

— **Vumrla je** Polyák Mátyása csák- tornyaiske pučke škole ravnajućeg učitelja kći Emma u 21 letnoj dobi svojega života ovoga meseca 9-ga u jutro ob trifertalje na četiri vuri. Pokojnica je izvučena učite- ljica bila i u preparandiji je malu decu vučila na žensko ručno delo. Ovoga meseca 10-ga po poldan ob 3 vuri su ju pokopali. Sveta meša se je za nju u ponedjeljek to- jest 12-ga držala. Lahka njoj budi zemlja!

— **Zbiranje notarijuša** je bila u Dekanovci prošloga meseca 27-ga. Kak već znamo Tivadar Ferencz dekanovski notari- juš je u penziju išel, pak zato je bilo pot- rebno zbiranje novog notarijuša. Kovács Rezső perlački varmegjinski sudec je proš- loga meseca 27-ga obdržal zbiranje i zebрани je dosadašnji podnotarijuš Brenner Mihály za dekanovskog notarijuša.

— **Zeljeznička nesreća.** Med Fiumom i Zagrebom se je zeljeznička nesreća pripetila. Blizu Fuzinje je iz brega jedna ve- lika pečina opala na zeljeznicu. Osobni cug, koj je iz Fiume došel u noći je tresnul se u tu pečinu i taki se je razdrobil a ma- šina i pet kućihaj. Pišeju novine da se je i smrt pripetila pri toj nesreći. Jer pečina ve- lika i duže vremena bude treba dok ju vkrej odstraniju. (Pottam pišeju druge no- vine, da se je u čovečjim životu ne ripe- tila nesreća, Promet je već nazaj postavljen

u red, jer su iz Zagreba više inženerov i doktorov, kak takaj težakov išli na lice mesto, da red napraviju.)

— **Medjunarodba izložba hrane i pila.** Vu Belgiumu Antverpen varaš hoće 1907-ga ljeta od aprila do konca juluša izložbu napraviti za hrana i pila, pak zat- pozivlje na celi svetu orsage, da svoje spe- cialne hrane na izložbu naj pošle.

— **Strajk policajov.** Kak jedne hor- vatske novine pišeju jako je smešno da bu- de strajk već na svake forme ljudi se prijel. Strajk u Parizu, strajk u Budapešti, pak i već takov strajk se je dogodil u Budapešti da su areštanti ne hoteli jesti, a sada u- Koprivnici strajkujeju policaji. Ali samo ho- teli su strajkuvati. Jer su dali varaškomu načelniku molbu prek za povišenje plaće, i izjavili su da budu stupili u strajk. Knjim su se priklopili i lugari, pak tak je najhuji strajk se grozil Koprivnici. Ali načelnik je na sreću pomiril sve i sada ne strejkujaju.

— **Skupni ministrov vanjski pos- lov** od 1742 ljeta njih je bilo čez ovih 164 ljeta 20 u Austro-Magjarskoj. Najduže je bil minister Kaunitz od 1753-ga do 1792-ga ljeta i herceg Metternich od 1809-ga do 1848- ga ljeta Grof Andrassy je bil 8 ljet minister i to od 1871-ga do 1879, Kalnoki grof pak je bil 14 ljet minister od 1881-ga, od 1895- ga, Grof Goluchovski, koje sada propal je bil minister nekaj više kak 10 ljet.

— **Dva se svadiju,** tretiji je bit. Iz csaktornyaiske Stelinge su dimo išli prošloga meseca 31-ga iz Végfalva i III. Distiktuša dečki jako veseli sa muzikom. Ravno to je delalo nemir med njimi jer pri Bánfiju bre- gu su se végfalvaiski dečki posvadili sa iz III Distrikta dečki ravno zbog muzike. Iz svadje je bitka nastala pak zato Kristofics János végfalvaiski prjsežnik je hotel dečke pomiriti. Ali ovi nisu jako poslušali na njega, nego su se proti njemu obrnuli i obedvoji su njega počeli mlatiti sa letvami i drugimi priličnimi stvari, tak, da je siromak prisežnik on dobil ono kaj je drugomu sudjeno bilo. Tak veliju, da barem 20 dni mora čuvati hizu od dobljenih vudarcov. Sigurno, da bude dečke tužil.

— **Zaklani žandar.** Gaspar Ferencz žandarskog stražmeštra su na polju blizu

pasanom sablom. (Regimenstambour je onaj, koj ono veli kim gumbom na batini pred bandom sam marsira i rečenom batinom daje znak, kad se ima početi a kad prestati svirati)

Anda regimenstambour je došel i sad su tu stala dva muža jedan naproti drugo- mu, — jedan, koj je drhtal na cielom tielu od srditosti a drugi od straha. — Nastala je duga pauza, — konačno pričme grmlja- vina. — Ivan je izvana pri vratih prislus- kival i kak se poslie pripoviedal, bil je u toj grmljavini titulus »stari osel« jedan iz- med naj nedužnijih i najvoljkeših.

»Evo, čitajte ovo, — ako u obće još znate čitati!« — zagrimi oberstar na regi- mentstambouru. Ov prime novine u ruke i čita — i opet čita — te mu postaja pred očima belo i zeleno i žuto.

»Zakaj anda baš na mostu pred resi- dencijom banda nesvira? — He?« — za- ruči oberstar na njega.

T — t — to još nisam opazil — na zapovied« — izmuca tambour.

»Kaj? — to još nisam opazil — a ob- činstvu pada u oči! — Ja hoću vrhu toga razjašnjene, ili vas neka strele božje . . .«

N — n — na zapovied! — Valjda moji ljudi nemogu radi tiesnoće na mostu svirati — ja neznam — kaj bi drugo moglo biti; ali ja to u obće nisam niti opazil.« — veli drhćuč regimentstambour.

»Pretiesno! — premano prostora! — » veli čudeći se oberstar — »Hoću u novi- nah odgovor dati! — Kehrt! Marsch!« —

Regimentstambour je na to zginul iz so- be, kak da je na žnori iz gumije frknul; a oberstar opet slugi pozvoni.

Ivan se opet postavi u sobu, jednak kak lineal pred oberstarom te čekajući za- povied salutira.

»Ivane« veli oberstar — »Odmah otidi u švajcarsku ulicu, tam stanuje jedan takov mažiknjiga od domaćih novinah, a ime mu je Frrek; taj isti piše u te naše domaće novine, koje bi bile samo prikladne za gjum- bera u nje zamatati. Knjemu pojdeš, te ga zamoliš, da bi hotel danas malo k meni dojt.«

Ivan se je odmah na put odpravil u švajcarsku ulicu, tam je izbilja našel gos- podina Frreka, koj piše u novine, koje su samo za gumbera u nje zamatati prikladne,

te mu izruči od rieči do rieči oberstarov uljudni poziv.

Za dvie ure je gospodin Frrek već bil pri oberstaru, a Ivan ga je pokorno prija- vil: Melde gehorsamst Herr Frrek je došel! »Nutar neka dojde!« — zapoviedi o- bestar.

Cim je Frrek stupil u sobu, pričela su medjusobna predstavljanja: »Jeli imam sre- ču sa gospodinom oberstarom Oštricem se spominjati?«

»Je, ja sam oberstar Oštrić!«
»Ja sam urednik novinah Frrek.«
»Brago mi je da imam čast« odvrati oberstar — »Izvolite sest.«

Urednik neče sest, već ostane stojeć. Oberstar pričme: »Ja sam danas u va- šem poštovanom listu, najme u novinah, čital jednu noticu, koja me vrlo zanima, počto se tiče moje regimente. Ja sam naj- me oberstar i kommandant rečene regimente Molim izvolite se sest!«

Urednik neodgorčica nikaj, ali u sebi se je vesilil kak morski kralj.

»Poštovani gospodine urednice — nas- tavi oberstar — »radi se o odgovoru na vaše pitanje u vašem vrlo poštovanom no-

Kunszentmiklósa zaklanoga našli. Gaspar je bil zaljubljeni v jednu lepu devojkcu koja je 17 let stara bila, pak kad je videl, da cij nepostigne, se je i grozil puci. Na to je otec celom familijom skup na posje v tanju se preseli. Ovoga meseca 9-ga je Gaspar ravno v patroli bil. Da kaj se je pripetilo to se nezna. Samo to je sigurno da je stražmešter sa motikami zaklani. Kak novine pišuju oblast je krivcom na sledu.

— **Anarkišti.** Vu Parizu su prijeli jednoga anarkišta, koj je delnik bil v razbojstvo jedne ruske sparkasse. Anarkištu su prek dali ruskomu konzulu. Da kak se zove to jako taj.

— **Od života težačkoga.** Iz Zsolne pišuju: Hrinčár ovdešnji hacar na cugu jo pijan došel dimo i počel se je svaditi sa svojom ženom, i onda ju l buhati. Nesrečna ženska, dvoje svoje dece, da je od bitke oslobodi nje je v postelju pod blazinu skrila a ona je odbežala zdoma. Pijani muž se je na postelju legel gori zbog česa se je jeden dve ljeta star decoc do jutra zadušil pod blazinom. O žganica, kinkus, kuliko ljudi v nesrečnimi činite!

— **Štelinga je minula.** Od oktobra 30-ga do novembra 5-ga je držala štelinga v csáktornyaiskim kotaru. Prilikom ovom su nutri zeli 119 regrutov i to k skupnoj vojski 86 a k honvedstvu 27, rezervišti su 6.

— **Smrt.** Bachrach Zsigmonda žena rodjena Feiglstock Frica je ovoga meseca 10-ga v jutro vumrla. 42 ljeta je bila stara i sada je preminula iz sveta na hitroma. Naj počiva v miru!

— **Skočil je.** Vu Nagybjomju v Somogyskoj varmegiji se sada jako čudiju ljudi, da je skočil Kohn Gustav arendator velikog imanja. Kohn je već i na letošnji plod zel gori do 40 jezer korun od šest trgovcov, a onda pak je sve prodal jednomu sedmomu. Sveskup je duga njegovoga do tristojezer korun. Zatem je lepo v Ameriku skočil.

— **Nesreča željeznička.** Od strašne nesreće pišuju sve novine, koja se je v Ameriki pripetila na pensilvanski željeznici. Jeden cug je iz jednog visokog mosta v 15 metrov gliboku vodu opal. Zmed ljudih koji su na cugu bili se njih je 90 vtopilo. Velika nesreća se je tak zročila, da su na mostu niskeše bile šinje, kak na željeznici

na suhim namešćene, pak se je cug vun poškliznul iz šinjah i tak doli opal v vodu.

— **Ubojnik snobok.** Vu Nákófalvi su mrtvoga našli Scherman gazdu i njegovu Erzsi zvanu mladu kćer. Sa ubojstvom Scherman Mikloša rodjaka kriviju. Najme rodjak je mladi dečko i hotel si je zeniti Schermanovu kćer, ali mu ju je njezin otec ne dal. Zbog toga je mrti napravil ubojstvo. Vezda su Scherman Mikloša žandari prijeli.

— **Regrutom,** koji su sada ostali za soldate, je 1907 ljeta januara 15-ga treba nutri rukovati, dakle po novim ljetu za dva tjedne Pozivnice su već gotove i v najviše mestah su dečki već dobili je i do ruke. Već islužene soldate koje su još nutri držali budu na početku decembra pustili dimo. Oni koji budu po novim ljetu rukovali nutri, budu do 1909-ga septembra 15-ga služiti morali.

— **Sumljiva smrt.** Pri Podgorelec Antalu v Határorsu je bil v šizbi Cruvecsnják Tomasove žene 13 ljet star sinčić prošlega meseca 19-ga je dečko vumrl pri svojoj materi. Mati je to javila žandarom da je dečko zato vumrl, da su ga Podgorelec i njegova žena jako zbili i od dobljenih ranah je siromak vumrl. Sada bude iztraga podigujena, koja bude razjasnila jeli je decoc od dobljenih ranah vumrl.

— **Csáktornjaiskog ognjogasnog** — družtva banda je opet započela svoje posluvanje. Člani bande su se na kontraktus pogodili i obvezali dakle sada se moremo ufati, da bude posluvanje stalno. Bandu bude i nadalje Schmid kapelmajster vodil. Vu letue tjedne bude opet svaku subotu na večer mužika na piacu. Družtvo i po ovim putu prosi podpomaganje občinstva.

— **Željeznička nesreća.** Vu Požonyu se je željeznička nesreća ripefila, kojoj je kvar više stojezer korun. Jeden teretni cug je išel iz banhofa, a drugi je fersibal i i na bok se tresnul v idući cug tak da je zadnje vagono četiri čista razdrobil a 8 njih jako pokvaril. Jeden zapirač vagonov je mrtve ostal a jeden je jako ranjen.

— **Mornari su** se pobunili. Vu Portsmouthu v Englezkoj su se mornari pobunili proti jednom laitinantu. Blizu 200 mornarov se je tak pobunilo, koju su ne hoteli klečati. Na tuliko je bila buna, da se je zapo-

vednik moral v celu stvar pustiti i mornare pomiriti. Tak je bila stvar da je dežd išel, zato su mornari odbežali pod krov, nato njim je laitinant zapovedal da opet v red staneju i da se poklekneju. Svi su kleknuli samo jedan ne. Ovoga su v rest deli, Zbog njega su se pobunili drugi i zapovednik je samo tak mogel mira napraviti, da v rest deloga vun pustil. Iztraga teče.

— **Morski pes.** Vu Fiumu je opet došel morski pes ili capa. Drugač ga još zoveju za ljudožderca jer človeka ako ga v morju prime, ga poždere. Vu jednoj tunelari su ga opazili i okolo 7 metrov dužine ga šacaju. Taki su mreže napeli, da ga primeju, ali morski pes je mreže prtrglal i vujšel. Tak je veliki kvar zročil brodarom, jer takove mreže jako vno go koštaju.

Pesma regruta.

Žalostno je vreme
I turubna je vura,
Kada vno gi junak
Odhajati mora.

Da bi se zaprle
Te crne mašine,
Ke pudu pelale
Vnogih majkha sine.

Sada sam ja junak
Vu dvajsetim leti,
A ve tužen jesem
Za soldata vzeti.

Oh nesrečne bite
Regemenske ruke,
Koje su pisale
Sve mlade junake.

Čakovec grad slavni
Medjimurju glavni,
Vu tebi je zbrani
Vnogi junak mladi.

Stante sada pred me
Mamica ljubljena,
Tulikajše v vami
Grlica rumena.

Kaj si segnem zvami.
Zmojem desnom rukom,
Predi kak odidem
Po svetu širokom.

Meser, drobne zvezde,
Moje pajdašice,
Da sem ja pohajal
Drage grličice.

Suncece rumeno
Neshajaj mi rano,
Vmesecu oktobru
Počekaj me malo.

Grlica ljubljena
Zbogom mi ostani,
Dok ja dojdem dimo
Naj bu Bog med nami.

Draga piši meni
Svojom desnom rukom.
Pismo meni pošli
Po svetu širokim.

Vre me bude našlo
Gde is ja orebivam
Tvoj ljubljene pozdrav
V srce si prijemljem.

Već mi nebu rasla
Ružmarinska kitca,
Dok si si ne od služim
Cela moja leta

Spisal: Mučić Imbra, iz Knezevca.

vinskom listu: zakaj najme moji trubentaš:
na mostu pred residencijom nesviraju. Mo-
lim izvolite sestit!

Urednik opet neodgovara ništa, već se
u sebi veseli kak dva morská kralja.

»Ja sam se o tom« — nastavi ober-
star — »sa mojim regiments tamburom spo-
minal, pak vas molim u vaše poštovane no-
vine kakti odgovor metnuti, da je most pre-
vuzek, pak zato se na njem nemore svirati!»

Sad pak se urednik već od smieha ni-
je mogel zdržati te komaj u smiehu izmuka
»Naseli — svi su naseli!»

»Oberstar se izpravi jednako kak svi-
eća: »Je, kako naseli? — U čemu?»

»Em je to navadni kalauer« — veli
smijuć novinar — »a odgovor bude sutra
u novinah, koj će glasiti, da banda nesvira
na mostu već na svojih instrumetih.»

Oberstar si zdehne i veli: »Tako? —
Onda mi dalje nemamo spomenka.»

Novinar je toga odgovora dobro raz-
mel, te je bil htro vani iz sobe.

I opet u sobi silno zvončić zazvoni a
van stupi u sobu

»Odmah regiments tambura pozvati!«
zakrići oberstar kakti od vraga obsednut —
»ali odmah! Na jedank at! Jer drugčije će
vas sve strela božja . . . »

Dalje Ivan nije čul, jer je već bil na
ulici te je biežal, kak za vadlingu po regi-
ments tambura.

Za fertalj ure je već regiments tambur
tu bil te se je ves prestrašeni soldacki pos-
tavil pred oberstara.

»Vi stari bedak« — zakrići oberstar
na njega — »strela božja duh penklenski!
Jeli mužikasi za to na mostu nesviraju, jer
je isti prevuzek? — Vi iz vašega oberstara
kalauera delati! Odmah se u zatvor prija-
viti! Tri dana sriednjega zatvora!»

»Na zapoved gospodine oberstaru!«
»Tih! Niti rieci više! Kehrt! Marsch!
Prokleta bagaza!»

Postlie kratkog vriemena, oberstar sam
sobom:

»K vragu — em je prebedasto, ali is-
tina; moji trubentaši netrubentaju na mostu
već na svojih trubentah.»

Em. Kollay.

A sós-kúti „PAULA“- forrás

természetes hazai ásványvíz.

Páratlan és kristálytisza, szénsavdús borvíz.

796 10-10

Kapható minden ásványvízkereskedésben.

Muraköz és Alsólendva egyedüli főelárusító STRÁHIA TESTVÉREK Csáktornya.

A sós-kúti „VITA“- forrás

természetes hazai, alkalikus, carbon-natron ásványvíz.

Leghírnevebb *orvosprofesszoraink* szenzációs gyógyeredményeket érnek el vele.

Gabona árak. -- Ciena zítka

mmáza.	1 m-cent.	kor fil.
Buza	pšenica	13.20 —
Rozs	Hrż	11.30 —
Árpa	Ječmen	12.00 —
Zab	Zob	13.50 —
Kukoricza új	Kuruzza nova	10.20 —
Fehér bab új	Grah beli	19.00 —
Sárga „ „	„ žuti	15.00 —
Vegyes „ „	„ zméšan	15.00 —
Kendermag	Konopljeno seme	24.00 —
Lenmag	Len	21.00 —
Tökmag	Koščice	19.00 —
Bükköny	Grthorika	14.00 —

Tisztíts csak

Globusz

fémfisztiló kivonat

Necsak olvasni

hanem meg is kell kísérni **BERGMANN és TÁRSA, Dresden és Tetschen a/E** régen bevált, gyógyító hatású

Steckenpferd lilim-tej-szappanát

azelőtt Bergmann-féle lilimtej-szappant (jegy: 2 Bergmänner) hogy szeplőktől ment, fehér arcot, valamint gyengéd arcszint nyerjünk.

Darabja 80 fillér-ért kapható:

Stráhia TestVérek-nél
Csáktornya.

971 12-50

Védjegy: „Horgony“

A Liniment Capsici comp.,

a Horgony-Pain-Expeller

patika

egy régióknak bizonyult házaszer, mely már több mint 37 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult **köszvényél, csúznál és megbúlések** nél, bedőzősülés képen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt beva-sárlások óvatosaak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel és a **Richter** orvogygyezessel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K 1.40 és K 2.— és úgyszólván minden gyógy-szertárban kapható. — Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél. **Budapest.**

Dr. Richter gyógyszerháza az „Arany oroszlánhoz“, **Prágában.**

Elisabethstrasse 5 neu
Mindennapi szétküldés.

Még soha nem létezett szerencse!

Folyó évi október hó 23-án, a VI-ik osztály záróhúzás napján, a

LEGNAGYOBB JUTALOM

mely eddig egyáltalában előfordult

700.000 kor.

összegeben és pedig:

a főnyeremény **100.000 korona**

a jutalom **600.000 korona**

összesen **700.000 korona**

a mi főarudánknak jutott s a szerencsés sorsjegytulajdonosoknak általunk lett kifizetve.

Hivatkozással az általunk kifizetett óriási nyereményre és az ézelett is már főarudánknak jutott sok tetemes főnyereményekre, ajánlunk szer-nese-sorsjegyeket a

folyó évi november hó 22-én és 23-án

tartandó 19-ik sorsjáték 1-ső osztály nyereményhúzásához.

$\frac{1}{8}$	$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{1}$
kor. 1.50	3.—	6.—	12.—

Szántó és Társa

a magyar királyi szab. osztálysorsjáték főelárusító

BUDAPEST. Központ: Váci-utca II. sz.
Régi Posta-utca 10. sz.

Sorsjegyek fogytjátódnékből itt helyben is kaphatók:

Fink Ferencz vegyeskereskedőnél.

2-2

Csak rövid ideig!

Koczká Antal és fiai

Magyar Barnum!

Nagy muzeum
panoptikum és
állatsereglete

Csáktornya az Erzsébet téren.

2000 látogató részére berendezett 20 kocsból összeállított kényelmes csarnok.

A panoptikum (I oszt.) számtalan látványossága közül különösen kiemelendők: **A haldokló zuáv, 1001 éjszaka, Frigyes Vilmos német császár megoperálása, Maria Messalina** stb.

II. oszt. (Csak felnőtteknek) **Anatomia. (Ember ősmérd meg tenmagadat).**

Nyitva reggel 7-től este 9-ig.

Belépti-díj a panoptikumba 30 fillér. Mind a 3 osztályba 60 fillér, katonák őrmestertől lefelé 40 fillért fizetnek.

Minden kedden és szerdán hűlgyek napja.

Egyedül igazán Friess-Schulz-írásra készített és egyedi állítás Sz. Louis-től, legfőbb kitünt. Grand Prix

Globin

a legjobb és legfinomabb
Czipő tisztítószer

3574/tk. 906.

I. Árverési hirdetés.

A Csáktornyai kir. bíróság mint te-lekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Gyurán Mária végrehajthatónak Pergár András és neje Kovacsics Teréz lapáthegyi lakosok elleni végrehajtási ügyében az árverést az 1881. évi LX. tc. 144 és 146 §§-a alapján elrendelte, minek folytán a végrehajthatóknak 70 korona tőke, annak 1903. évi november hó 1-től járó 8 % kamatai, 80 fill. per, 9 kor. 60 f végrehajtási kérési, s 12 kor. 30 f ezuttal megállapított költségekből álló köv. kielégítése végett a nagykanizsai kir. törvényszék és a csáktornyai kir. bíróság területén fekvő a vizsentsgyörgyi 360 sztkvben 754/a hrsz. alatt foglalt ingatlan 1024 kor. és az u. o. 533 tkvben 758 hrsz. alatt foglalt ingatlan 456 kor. becsárban Vizsentsgyörgy község előjáróságánál

1906. évi december hó 3 napján ó. e. 10 órakor. Wollák Rezső csáktornyai ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános árverésen eladni fog.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni és pedig 102 k 40 f, 42 k 60 f.

Vevő köteles a vételért három egyenlő részletben még pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedésétől számított 15 nap alatt a másodikat ugyanattól 45 nap alatt a harmadikat ugyanattól 75 nap alatt, az árverés napjától számítandó 5% kamattal együtt az árverési feltételekben meghatározott helyen és módzatok szerint lefizetni.

Kir. bíróság mint tkvi hatóság.
Csáktornyan, 1906. aug. 27. 843

Hogy hívják?

Mikor született?

Nincs többé csalódás!

Szerencsését lepecsételve őrzi a KISS bankház!

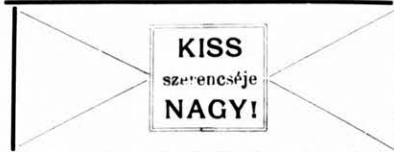
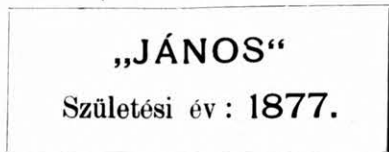
Mindenki megkapja a szerencse által neki szánt sorsjegyet.
Fortuna segítségével minden név és születési év részére egy szerencseszámot helyeztünk el

834 4-4

pecsét alatt, például:

a lepecsételt boríték előoldala:

A boríték hátsó oldala:

Használja ki az alkalmat.

Fogadja lepecsételve szerencsését tőlünk.

Írja meg nevét, születési évét és mi azonnal küldjük pecsét alatt az ön részére ellett szerencsesorsjegyet.
Sok ezer család, mely bizalmával bennünket megtisztelt és a

„KISS SZERENCSEJE NAGY”

jelmondás hiveihez csatlakozott, nálunk lelte szerencsését; merítsen Ön is a Kiss bankház kiadhatatlan szerencseforrásából, vegye át tőlünk

szerencsésjének lepecsételt záloglevelét és gazdagság meg jólét közel lesz Önhöz.

XIX. sorsjáték I osztályának húzása már **folgó évi november hó 22. és 23-án lesz.**

Az I-ső oszt. sorsjegyek árai:

Egy nyolczad K. 1.50. Egy negyed K. 3.—. Egy fél K. 6.—. Egy egész K.12.—.

KISS KÁROLY és TÁRSA

magy. kir. szab. osztálysorsjáték főelarusító telepe
BUDAPEST, IV., KOSSUTH LAJOS-UTCZA 13.
Fiók: VI., Váczi-körut 5. sz — VII., Erzsébet-körut 22. sz.

Egy jó erkölcsű fiu

tanulónak

felvétetik.

Hirschsohn Testvérek

☞ rőfös- és divátáru kereskedésében ☞

Csáktornyan.

A mészáros, marhakereskedő

és korecsmáros-szakra

egy jó erkölcsű fiu

tanulónak

..... felvétetik

MEIDER MÓR

Drávavásárhely.

osztálysorsjegy

a XIX. húzáshoz kapható

Fischel Fülöp (Strausz Sándor)

könyvkereskedésében Csáktornyan.

Szőlőoltvány eladás.

A ki egészségre, olesó, szép szőlőt akar, bizalommal forduljon

Vityó Miklós lelkismeretesen vezetett oltványtelepéhez

Ós-Csanádon (Torontálmege) a hol szokvány minőségű I. rendű fás, gyökeres és sima zoldoltványok, bor és csemegefajok, valamint amerikai sima és gyökeres szőlővesszők, nemkülömben ugyanazon fajok II. rendű osztályzatban a legolesőbb árban kaphatók. Szőlőlogusnak külön e célra választott fajok. Faj és árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve. — A számon elismerőlapja közül itten csak egy: — Bodonkut, 1906. szept. 19. Tisztelt Uram! Az Öntől rendelt 1000 drb. szőlőoltványt mind megfogamzott, miért is fogadja köszönetemet lelkismeretes kiszolgálásáért. Kérem megírni, miféle csemegefajok-l rendelkezik, mert a hiányt azal pótolom. Tiszteletje Földvári Lajos, áll. isk. igazg.